

Haarlem

Gemeente Haarlem

Rob van Doorn

Wethouder duurzaamheid, wijken en mobiliteit

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Beheer

Datum 12 april 2011
Ons kenmerk WZ/OGV/2011/94055
Contactpersoon L.M. Meuleman
Doorkiesnummer 023-5113386
E-mail lmeuleman@haarlem.nl
Onderwerp Bespreking startnotitie ecologisch beleid op 28 april in commissie beheer

Geachte leden van de commissie Beheer,

Op 14 april gaan we een rondleiding maken langs verschillende groene plekken in Haarlem. Dit is het startmoment met de commissie beheer en natuur organisaties voor het opstellen van het ecologisch beleid.

Groen wordt gewaardeerd in Haarlem. Flora en fauna zijn van grote waarde voor een prettige leefomgeving. In Haarlem zijn er kansen om de ecologie in de stad te verbeteren. De steeds terugkomende ruimtelijke vraagstukken, de wetgeving rond flora en fauna en duurzaam beleid en beheer van de leefomgeving vragen om een adequaat ecologisch beleid.

Voortbordurend op de rondleiding ecologie van 14 april bied ik u de startnotitie en een concept hoofdstukindeling aan, ter bespreking op 28 april in de commissie beheer vergadering.

Graag willen we met u de startdocumenten van dit op te stellen beleid bespreken. Uw input is zeer welkom. Graag tot ziens op 28 april!

Hoogachtend,

Rob van Doorn

OPDRACHTFORMULIER BELEIDSPRODUKTEN

Hoofdafdeling Wijkzaken /Afdeling Openbare Ruimte, Groen en Verkeer

Versie : 0.0 Doc.nummer: Datum: 18-05-2010	Startnotitie ecologisch beleidsplan
Opdrachtgever	Wethouder, middels het coalitieakkoord 2010-2014 waarin de uitspraak is gedaan de kwaliteit van groen en water te versterken en specifiek de biodiversiteit te bevorderen. Actie nr. 63, Thema groen en duurzaam.
Relatie programmabegroting Investeringsplan	IP 65.07
Projecttrekker :	Laura Meuleman
Projectnummer:	7310014
Probleemanalyse:	<p>Haarlem heeft veel bijzondere groene waardevolle locaties. Dit is een groot goed voor de leefbaarheid van de stad. Echter door allerlei stedelijke ontwikkelingen staat de groene ruimte onder druk. Bij ruimtelijke projecten en bij beheer vraagstukken wordt ecologie ad hoc betrokken omdat een recent beleidskader ontbreekt. In 1997 is de nota 'Meer natuur in Haarlem' verschenen waarin een aanzet tot beleid voor ecologische beheer is gegeven. Door diverse omstandigheden is de nota destijds niet vertaald naar de praktijk. De steeds terugkomende ruimtelijke vraagstukken, de wetgeving rond flora en fauna en duurzaam beleid en beheer van de leefomgeving vragen om een adequaat ecologisch beleid.</p> <p>Uitgangspunten</p> <ol style="list-style-type: none">1. Behouden en versterken van ecologische waardevolle locaties2. Tegengaan van versnippering3. Kansen benutten.4. Vergroten van draagvlak.
Doel :	Met de actualisering van 'Meer Natuur in Haarlem' wordt bereikt dat een duurzame groen-blauwe structuur wordt vastgelegd, en een integraal onderdeel vormt van ruimtelijke planning, ontwikkeling, inrichting en een handleiding is voor beheer vraagstukken.
Resultaten	<p>Dit betekent dat:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Het ecologisch beleid een uitwerking geeft van het structuurplan Haarlem (2005), voor wat betreft het daarin beschreven 'groen-blauwe netwerk' gericht op het versterken van het groennetwerk en verbetering van de ecologische waarde. En input zal zijn voor het nieuw op te stellen structuurplan.2. Het beleid als een handzame handleiding dient voor beheer en ontwerp-vraagstukken en daardoor de meest voorkomende vragen zal wegnemen bij de ecooloog, beleidsmedewerkers groen en medewerkers beheer.3. Het beleid als toetsingskader dient voor het beoordelen van ruimtelijke plannen en projecten en tevens een goede basis vormt voor mogelijke toekomstige subsidies en voor koppeling aan projecten en programma's van andere partijen.4. Het beleid de basis biedt voor de planologische bescherming van waardevolle gebieden.5. Het beleid heldere aanknopingspunten bied voor beheer en onderhoud en helderheid biedt bij de prioritering en programmering van groenbeheer door de gemeente.6. Het beleid daarnaast kaders biedt voor vergunningverlening en handhaving.

7. Het beleid ecologische kwaliteitsbeschrijvingen geeft voor de verschillende stedelijke zones en dat resultaten van het beleid gemonitord en ingevoerd kunnen worden via een landelijke databank.

Argumenten

Basis en uitgangspunten voor het opstellen van een ecologisch beleid liggen in:

1. de maatschappelijke verantwoordelijkheid die de gemeente heeft ten aanzien van het veiligstellen en bevorderen van de biodiversiteit;
2. de doorvertaling van de (provinciale) ecologische hoofdstructuur naar het lokale Haarlemse niveau;
3. de juridische zorgplicht van de gemeente om de aanwezige flora en fauna zo goed mogelijke levensomstandigheden te bieden;
4. de belevings- en recreatieve waarde van natuur in de stad;
5. de wettelijke verplichtingen die de gemeente heeft bij het verrichten van ruimtelijke ingrepen (Natuurtoets Haarlem 2006);
6. het Beleidskader Openbare Ruimte (21 september 2006);
7. de uitspraak in het coalitieakkoord 2010-2014 over het bevorderen van de biodiversiteit.

Onderbouwing

Ad 1: de overheid heeft tot taak de biodiversiteit te beschermen; deze vormt immers de bron van een duurzaam voortbestaan van al het leven. Gemeenten zijn op vele terreinen verantwoordelijk voor het lokale beheer van de openbare ruimte en kunnen met een actief beleid een wezenlijke bijdrage leveren aan het behoud van de biodiversiteit.

Ad 2: door het ecologisch beleidsplan te laten aansluiten op het rijks- en provinciale beleid, i.c. de (provinciale) ecologische hoofdstructuur, kan dit bijvoorbeeld subsidiemogelijkheden voor natuurontwikkeling bieden.

Ad 3: de gemeente is gehouden aan het bieden van optimale levensomstandigheden voor plant en dier. Relevante wetgeving in dit kader is de Flora- en Faunawet (2002), de Vogelrichtlijn (1979) en Habitatrichtlijn (1992) en de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren (1992).

Ad 4: de levende natuur in de stad is voor de inwoners een bron van beleving. Recreatiemogelijkheden in groene en natuurlijke plekken in de wijken verhoogt de sociale en fysieke leefbaarheid van de stad.

Ad 5: om onnodige vertraging bij ruimtelijke ingrepen te voorkomen en beschermde planten en dieren op de juiste wijze te behandelen verdient het aanbeveling een zgn. gedragscode voor ruimtelijke ontwikkelingen op te stellen. Als bekend is waar natuurwaarden danwel beschermde soorten een rol spelen kan op voorhand bij ruimtelijke planvorming hiermee rekening worden gehouden.

Ad 6: de Raad heeft op 21 september 2006 het Beleidskader Openbare Ruimte vastgesteld, met de uitgangspunten voor het beleid en beheer voor de periode tot 2010. Hierin wordt actualisering van het ecologisch beleid genoemd.

Ad 7: in het coalitieakkoord 2010-2014 is de uitspraak gedaan de kwaliteit van groen en water te versterken en specifiek de biodiversiteit te bevorderen. Actie nr. 63 thema groen en duurzaam.

Overige uitgangspunten

In 1997 is de nota 'Meer natuur in Haarlem' verschenen waarin een beleidskader voor het ecologisch beheer van het Haarlemse groen is beschreven. Door diverse omstandigheden is 'Meer natuur in Haarlem' destijds niet vertaald naar de praktijk. De inhoud van de nota is nog grotendeels actueel en zal worden geïntegreerd in het nieuwe plan. Daarnaast zal zoveel als mogelijk wordt uitgegaan van reeds aanwezige natuur c.q.

	groen. Ontwikkeling van nieuwe ecologisch kansrijke gebieden van groot formaat is in Haarlem vrijwel niet aan de orde. In dit ecologisch beleidsplan worden wel ambities uitgesproken over ontbrekende schakels maar ligt de nadruk voornamelijk op het verbeteren van de kwaliteit.
Indicatoren	De resultaten van het ecologisch beheer zullen worden gemeten aan de hand van zogenaamde indicatorgroepen (zangvogels, bloeiende planten, vlinders en libellen). De mate van voorkomen van vertegenwoordigers van deze indicatorgroepen zijn een weerspiegeling van de ecologische kwaliteit.

HET PROCES

Communicatiestrategie	Organisaties die actief zijn op het gebied van groen, natuur en milieu (klankbordgroep), zullen in een vroeg stadium door middel van een gezamenlijke rondleiding met de commissie beheer, actief betrokken worden en input kunnen leveren voor het stuk. Middels voorlichting en educatie van het natuur- en milieucentrum Ter Kleef zal de betrokkenheid van de Haarlemmers op de ecologie en het eigen handelen hierin, worden gestimuleerd.
Communicatieplan	Interne communicatie is een integraal deel van de planontwikkeling. Gezien strekking en consequenties voor de diverse beleidsterreinen zal de visie op het ecologisch beleid een breed draagvlak binnen de gemeentelijke organisatie dienen te hebben. Het ecologisch beleidsplan moet binnen de kaders van de structuurvisie Haarlem 2020 passen. In overleg met de communicatieadviseur zal een plan van aanpak opgesteld worden waarin de geschikte middelen en kanalen worden bepaald.
Communicatieadviseur	Mirjam van Haaster
Projectorganisatie	Samenstellen van een projectteam bestaande uit: OGV Beleid (Niels van Esterik, Dik Vonk, Laura Meuleman), OGV Programma's (Djorn Noordman, Dagelijks beheer (Fred van Klaveren), Ruimtelijk Beleid (Martijn Dekker), Milieu (Marijtje Mulder), NME (Nico Wisse)
Integraliteit	Persoonlijke benadering van alle beoogde projectteamleden door geaccordeerde capaciteitinzet door betrokken leidinggevende. Daarna startbijeenkomst voor hele projectteam. Interne afstemming borgen middels overleg op van te voren vastgestelde tijdstippen. Er zal een duidelijke koppeling komen met nieuwe groenbeleidsvelden, zoals bijvoorbeeld klimaatadaptatie.
Budget en dekking Kostenplaatsnummer	Er is een reservering van EUR 25.000,-. Deze nota heeft op zich geen directe financiële consequenties. Het ten gunste van de ecologische ontwikkeling omvormen van regulier beheer naar gedifferentieerd beheer kan extra kosten met zich meebrengen. Mocht dit het geval zijn, dan zal dat in mogelijke projecten worden uitgewerkt.
Uitbesteding	Advies andere afdelingen en het maken van kaarten. Uitbesteding buiten de gemeente is niet van toepassing.
Risico's	N.v.t.
Overdracht	Aan dagelijks beheer en Ruimtelijk beleid.
Evaluatie	Na 5 jaar evalueren door eigen afdeling in overleg met stadsecoloog door middel van nagaan of de doelstellingen gehaald zijn. Eind evaluatie en actualisatie na 10 jaar.

PLANNING

Planning met data - Opdrachtformulering -Voortgangsrapportage -Conceptnota	Start projectgroep, werkatelier: okt 2010 Inventarisatie en beschrijving: jan-mrt 2011 Concept basisdocument gereed en intern verspreiden: juni 2011 Terugkoppeling projectgroep; agenderen staf OGV: juni 2011
---	--

-Eindnota

Participatie traject: juli-aug-sept 2011
Bestuurlijk traject: september 2011

Goedgekeurd in Managementteam Wijkzaken : 08-06-2010

Concept hoofdstuk indeling ecologisch beleid (max 40 pagina's)

1. Inleiding (max. 3 pag.)

- Aanleiding
- Coalitieakkoord Haarlem 2010-2014
 - Duurzaamheid
 - Biodiversiteit
 - Participatie
- Doel en Leeswijzer

2. Uitgangspunten/inventarisatie (max. 2 pag.)

- Vigerend beleid
- Inventarisatie: begrenzing en ligging, cultuurhistorische achtergrond, abiotische aspecten, biotische aspecten en beheer en onderhoud tot nu toe
- Ecologische kaders Haarlem

3. Analyse (max 3. pag.)

- Sterke punten, knel punten, bedreigingen en uitgangspunten

4. Ecologische structuur (max. 4 pag.)

- Landschapstypes in Haarlem
- Natuurverbindingen/Randvoorwaarden ecologische structuur
- Kaart ecologische structuur: zonerings- en ecologische infrastructuur

5. Uitwerking per begroeiingstype (max. 10 pag.)

- Beschrijving van voorkomende begroeiingstype: Hoge kruiden en kruidenzoom, Bloemrijk gras/bloemrijke bermen, Struweel/Houtsingels met zomen, Bos/Bosplantsoen, Oeverbegroeiing.
- Per begroeiingstype beschrijving van: streefbeeld, ecologische waarde en soorten, ecologische vereiste maten, locaties in Haarlem en beheer

6. Keuze modules ecologisch beheer (max. 10 pag.)

- Er zullen een aantal modules beschreven worden waaruit gekozen kan worden. Sommige modules zullen heel ambitieus zijn, andere zullen zonder extra kosten makkelijk uitgevoerd kunnen worden.
- Voorbeelden:
 - Module: Gebruik inheems plantmateriaal
 - Module: Meer volwassen struiken en bomen
 - Module: Meer CO₂ bindende plantensoorten
 - Module: Bestrijdingsmiddelen
 - Module: Water beheer
 - Module: Educatie

7. Instrumenten/toepassing (max 4. pag.)

- Ontwikkeling: wijkvisies, bestemmingsplannen en groencompensatie
- Inrichting: randvoorwaarden en kwaliteitseisen en F&F wet /natuurkalender
- Beheer: groenplanning/bestekken en koppeling beheersysteem
- Organisatie

8. Monitoring (max 1 pag.)

9. Financiën (max 1 pag.)

10. Communicatie (max. 2 pag.)